

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 30

Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohjeen uudistaminen

TRE:5498/00.01.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi:

Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohjeen uudistaminen hyväksytään liitteen mukaisesti.

Kokouskäsitely

Asian käsittelyn kuluessa Sinikka Torkkola teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Kuntalain mukaiseen konsernijohtoon kuuluvat eivät voi kuulua konserniin kuuluvien yhteisöjen tai säätiöiden johtoon tai hallitukseen. Kuntalain 121 §:ssä on määritelty tarkastuslautakunnan merkittävimmät tehtävät. Arvioinnin riippumattomuuden varmistamiseksi tarkastuslautakunnan jäseniä ei tule nimittää tytäryhtiöiden ja säätiöiden hallitukseen."

Olga Haapa-aho kannatti Torkkolan muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: esittelijän päätösehdotus JAA, Torkkolan muutosehdotus EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 7-2.

Perustelut

Kuntalain mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

konserniohjeesta säädetään kuntalain 47 §:ssä. Kuntalain mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Konserniohjeen vähimmäissisältö on määritelty kuntalaissa.

Valtuusto on hyväksynyt Tampereen kaupungin voimassa olevan konserniohjeen kokouksessaan 12.6.2023 § 96.

Konserniohjeen uudistustarpeet liittyvät kohtiin 2.2 Tytäryhtiöomistusten jaottelu hallintosäännössä mainitulla tavalla, 3.1 Esteellisyys ja riippumattomuus sekä 4.13 Tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan tiedonsaanti.

Kohtaan 2.2 Tytäryhtiöomistusten jaottelu hallintosäännössä mainitulla tavalla on lisätty kriteerit, joiden perusteella arvioidaan tytäryhtiöiden lukeutuminen strategisesti ja taloudellisesti merkittäviin yhtiöihin.

Kohtaa 3.1 Esteellisyys ja riippumattomuus ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenet, varajäsenet, pormestari, konsernijohtaja tai omistajaohjausyksikön johtaja eivät voi kuulua tytäryhtiöiden, konserniin kuuluvien yhteisöjen tai säätiöiden johtoon tai hallitukseen. Voimassa olevan konserniohjeen mukaan tytäryhtiöiden ja konserniin kuuluvien säätiöiden johtoon tai hallitukseen kuuluvat henkilöt eivät voi kuulua konsernijohtoon eivätkä tarkastuslautakuntaan. Tampereen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, pormestari ja konsernijohtaja.

Kuntalaki ei edellytä Tampereen kaupungin voimassa olevan konserniohjeen 3.1 kohdan mukaista kirjausta eikä FCG Finnish Consulting Group Oy:n esittämän tiedon perusteella muissa suurissa kaupungeissa ole konserniohjeessa yhtä ehdotonta kirjausta kuin Tampereella. Pääkaupunkiseudun suurissa kaupungeissa ei ole rajoitettu konsernijohtoon nimeämistä tytäryhtiöiden hallitukseen. Turun kaupungin konserniohjeissa todetaan, että kaksoisroolien välttämiseksi konsernijohtoon kuuluvan luottamushenkilön ja viranhaltijan tai yhteisön valvontavelvollisen ei tule pääsääntöisesti kuulua Turun kaupungin määräysvallassa olevien strategisten yhteisöjen toimielimiin. Oulun kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen hallituksiin valitaan pääsääntöisesti konsernijohtoon ja konsernihallinnon omistajaohjauksen ulkopuolisia henkilöitä.

Tampereen kaupunginvaltuusto on delegoinut kaupunginhallituksen konsernijaostolle keskeisen tytäryhtiöiden omistajaohjauksesta koskevan toimivallan, minkä vuoksi konsernijaoston jäsenten tai varajäsenten ei ole jatkossakaan tarkoituksenmukaista kuulua tytäryhtiöiden hallituksiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Konserniohjeen 3.1 kohtaan ehdotettu muutos mahdollistaa jatkossa kaupunginhallituksen tai tarkastuslautakunnan jäsenen tai varajäsenen kuulumisen tytäryhtiön johtoon tai hallitukseen. Henkilöitä valittaessa on kuitenkin syytä arvioida tarkasti kaksoisroolien vaikutuksia. Hyvään ja avoimeen hallintoon on syytä kiinnittää huomiota aina, mutta erityisesti silloin, kun kaksoisrooli koskee kaupunginhallituksen tai tarkastuslautakunnan jäsentä tai varajäsentä. Esteellisyytilanteet on syytä ennakoida sekä edustajien nimeämisessä että toimielinten kokouksessa. Yhtä useampaa saman toimielimen jäsentä tai varajäsentä ei tule nimetä saman tytäryhtiön hallitukseen, jotta esteellisyydet kaupunginhallituksen tai tarkastuslautakunnan kokouksessa eivät kyseisen tytäryhtiön asioita käsiteltäessä aiheuta useamman henkilön jääviyttä samanaikaisesti.

Konserniohjeen kohtaan 4.13 ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan yhtiöt ovat velvollisia huolehtimaan CSRD-direktiivin varmennuksen toteutumisesta, mikäli direktiivi koskee yhtiötä. Konsernissa noudatetaan yhtäläistä tilintarkastustapaa. Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuksen yhteensovittamisesta sekä kilpailuttamisesta. EU-laajuinen vastuullisuusdirektiivi CSRD on astunut voimaan ja sitä aletaan soveltaa portaittain eri kokoluokan yrityksiin. Euroopan komissio julkaisi helmikuun lopulla niin sanotut Omnibus-ehdotukset yritys vastuusääntelyn selkeyttämiseksi ja keventämiseksi. Niiden tarkoituksena on vähentää sekä keventää raportointivelvoitteita ja toteutuessaan muutos poistaa suurimmalta osalta Tampere-konsernin yhtiöitä raportointivelvoitteen tai ainakin lykkää sen soveltamisen aloittamista.

Liitteenä on luonnos uudeksi konserniohjeeksi, johon ehdotetut poistot on merkitty yliviivauksin ja ehdotetut lisäykset punaisella.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Heini Ruski, Petri Rajala

Liitteet

1 Khkoja 22.4.2025 Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohje

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§30

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)